



Kontakty z Mediami  
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej  
**KOMUNIKAT PRASOWY nr 147/18**  
Luksemburg, 4 października 2018 r.

Wyrok w sprawie C-337/17  
Feniks sp. z o.o. / Azteca Products & Services SL

**Powództwo, za pomocą którego wierzyciel dochodzi uznania za bezskuteczną w stosunku do siebie czynności rozporządzającej dokonanej przez jego dłużnika z pokrzywdzeniem tego wierzyciela jest objęte zakresem znaczeniowym pojęcia „spraw dotyczących umowy” w rozumieniu rozporządzenia w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych**

*Powództwo wierzyciela mające na celu zabezpieczenie jego interesów własnych związanych z wykonaniem zobowiązań wywodzonych z umowy o roboty budowlane może zostać wytoczone w państwie, w którym zgodnie z umową roboty te zostały wykonane*

Polska spółka Coliseum („Coliseum”) z siedzibą w Polsce, zawarła – jako generalny wykonawca – z polską spółką Feniks („Feniks”), również z siedzibą w Polsce – jako inwestorem – umowę o roboty budowlane w ramach projektu inwestycyjnego związanego z nieruchomością położoną w Gdańsku (Polska). W celu wykonania tej umowy spółka Coliseum zawarła szereg umów z podwykonawcami. W związku z tym, że Coliseum nie uregulowała swoich zobowiązań wobec części podwykonawców, Feniks była zobowiązana do zaspokojenia ich wierzytelności na podstawie przepisów kodeksu cywilnego regulujących odpowiedzialność solidarną inwestora i stała się wierzycielem Coliseum na łączną kwotę 1 396 495,48 PLN (około 336 174 EUR).

Na podstawie umów zawartych w 2012 r. w Szczecinie (Polska), Coliseum zbyła na rzecz spółki Azteca („Azteca”), z siedzibą w Alcorze (Hiszpania), nieruchomość położoną w Szczecinie za kwotę 6 079 275 PLN (około 1 463 445 EUR), dokonując częściowego potrącenia z wcześniejszymi roszczeniami Azteca. Azteca była jednakże zobowiązana do zapłaty na rzecz Coliseum kwoty 1 091 413,70 PLN (około 262 732 EUR). Wobec braku aktywów w majątku Coliseum, w 2016 r. Feniks wytoczyła przeciwko Aztece na podstawie przepisów polskiego kodeksu cywilnego przed Sądem Okręgowym w Szczecinie (Polska) skargę pauliańską, wnosząc o uznanie za bezskuteczną w stosunku do niej wspomnianej umowy sprzedaży z powodu zawarcia jej przez jej dłużnika (Coliseum) z pokrzywdzeniem jej praw jako wierzyciela.

Sąd ten wniósł do Trybunału o ustalenie, czy skarga pauliańska jest objęta zakresem pojęcia „spraw dotyczących umowy” w rozumieniu rozporządzenia nr 1215/2012<sup>1</sup>.

W dzisiejszym wyroku Trybunał przypomniał po pierwsze zasadę ogólną, w myśl której osoby mające miejsce zamieszkania lub siedzibę na terytorium państwa członkowskiego mogą być pozywane przed sądami tego państwa członkowskiego niezależnie od ich obywatelstwa. Jurysdykcja oparta na łączniku miejsca zamieszkania lub siedziby powinna jednak zostać uzupełniona jurysdykcją opartą na innych łącznikach, które powinny zostać dopuszczone ze względu na ścisły związek pomiędzy sądem a sporem prawnym lub w interesie prawidłowego sprawowania wymiaru sprawiedliwości. I tak, w sprawach dotyczących umowy, osoba mająca miejsce zamieszkania lub siedzibę na terytorium państwa członkowskiego może zostać pozwana przed sądem innego państwa członkowskiego, będącym sądem właściwym ze względu na miejsce wykonania danego zobowiązania [we francuskiej wersji językowej rozporządzenia: służącego za podstawę podnoszonego roszczenia]. W następnej kolejności Trybunał podkreślił, że

<sup>1</sup> Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.U. 2012, L 351, s. 1).

zastosowanie wspomnianej zasady jurysdykcji szczególnej zakłada istnienie dobrowolnie zaciągniętego przez jedną stronę względem drugiej zobowiązania prawnego, na którym opiera się wytoczone powództwo.

Trybunał zauważył, że w rozpatrywanej sprawie Feniks spłaciła powstałe z tytułu wykonania prac budowlanych zadłużenie spółki Coliseum wobec jej podwykonawców zgodnie z przepisem prawa krajowego ustanawiającym odpowiedzialność solidarną inwestora oraz wykonawcy; niemniej jednak, zarówno przysługująca Feniks gwarancja zaspokojenia jej roszczeń ustanowiona na majątku jej dłużnika, jak i powództwo o stwierdzenie bezskuteczności umowy sprzedaży zawartej przez dłużnika z osobą trzecią mają swoje źródło w zobowiązaniu dobrowolnie podjętym przez Coliseum wobec Feniks poprzez zawarcie umowy o roboty budowlane.

Zdaniem Trybunału w przypadkach, gdy skarga pauliańska opiera się na wierzytelnościach wywodzących się ze zobowiązań podjętych w drodze zawarcia umowy, wierzyciel z tytułu tych wierzytelności ma możliwość wytoczenia skargi pauliańskiej przed sądem „miejsca wykonania danego zobowiązania [we francuskiej wersji językowej rozporządzenia: służącego za podstawę podnoszonego roszczenia]”. Gdyby było inaczej, wierzyciel byłby zmuszony do wytoczenia swojego powództwa przed sądem miejsca zamieszkania lub siedziby pozwanego, która to jurysdykcja mogłaby w danym przypadku być pozbawiona jakiegokolwiek związku z miejscem wykonywania zobowiązań wobec wierzyciela przez dłużnika.

Jako że w rozpatrywanej sprawie powództwo wierzyciela ma na celu zabezpieczenie jego interesów związanych z wykonaniem zobowiązań wywodzonych z umowy o roboty budowlane, wynika z tego, że „miejscem wykonania danego zobowiązania [we francuskiej wersji językowej rozporządzenia: służącego za podstawę podnoszonego roszczenia]” jest miejsce w państwie członkowskim, w którym zgodnie z umową roboty te zostały wykonane, a mianowicie Polska.

Trybunał stwierdził, że taki wniosek odpowiada celowi przewidywalności przepisów o jurysdykcji, tym bardziej, że podmiot prowadzący działalność zawodową, zawierający w charakterze kupującego umowę sprzedaży nieruchomości – gdy wierzyciel jego kontrahenta podnosi, że umowa ta nadmiernie utrudnia wykonywanie przez tego kontrahenta zobowiązań podjętych względem tego wierzyciela – może racjonalnie spodziewać się, że zostanie pozwany przed sądem miejsca wykonania owych zobowiązań.

---

**UWAGA:** Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

---

*Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.*

*[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.*

*Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793*